

Helige Chrysostomos den nye bekännaren

Apolytikion i den fjärde tonen

Med djärvt sinne och med teologins röst omkullkastade
du, o vise, nydanarnas högmöd och stred med kraft;
du blev hierarkers glans, o Chrysostomos,
upprätthållande den Ortodoxa tron till det yttersta
med oklanderlig bekännelse och fromt liv.

Ikonen är målade för helgonförklaringen av medlemmar från ikonmålarkonsterna i Fili, Grekland, i regi av Heliga Kyprianos och Justina kloster samt Heliga Änglarnas kloster.

Texten lyder: "Vi väljer att bli förföljda, kämpande på Ortodoxins orubbliga fästning".

Metropolit Chrysostomos av Florina helgonförklarar

Lördagen den 15/28 maj 2016 helgonförklarades Metropolit Chrysostomos av Florina av den Sanna (Gammalkalendariska) Grekisk-Ortodoxa kyrkan och den Gudomliga Liturgin firades inför hans heliga relik i klostret *Theotokos* avsomnande på berget Parnes i Aten, där helgonet begravts och där hans relik upptagits och bevarats. Denna händelse är en av de viktigare i den Sanna (gammalkalendariska) Grekisk-ortodoxa kyrkans historia, vilken Helige Chrysostomos den nye tjänade mellan 1935-1955.

18 biskopar koncelebrerade från tre systerkyrkor: Ärkebiskop Kallinikos, förste hierark i den grekiska synoden, Metropolit Agathangel och ytterligare en biskop representerade den Ryska utlandskyrkan, och tre biskopar den Rumänska ortodoxa kyrkan. Deltog gjorde också ett femtiotal präster, däribland Fader Anders Åkerström från Stockholms ortodoxa stift, samt munkar, nunnor och lekmän från Grekland, öst-och västeuropa, Balkan, Afrika, Australien, Amerika och Fjärran Östern. Varje stift fick en relik att förvara för veneration vid stiftets huvudkyrka av vår Ärkebiskop Kallinikos och synod. Vår relik kommer att finnas på det Heliga Bordet (altaret) vid Heliga Konstantin och Helena kyrka i Vårberg (Stockholm).

I den Ortodoxa Kyrkan har det alltid varit det fromma folkets erkännande av ett helgon som genom århundradena

haft kraften att hålla vördandet av helgonen vid liv. En officiell ceremoni av Kyrkans auktoriteter sker senare, och är endast en bekräftelse av något som redan existerar, då helgonet äras genom en högtidlig ceremoni och

namnet skrivs in i helgonförteckningen för att informera resten av Kyrkans medlemmar om personens helighet.

* * *

Metropolit Chrysostomos av Florina föddes i Madytos, Thrakien, på den Helige Johannes Chrysostomos festdag den 13 november 1870 och fick därför sitt namn "Chrysostomos". Redan i unga år märkes hans intresse för andlighet, vilket ledde till att han emotsatte sig sina föräldrars önskan att han skulle bli försäljare som sin framgångsrike farbror i Alexandria, och han insisterade istället på att han skulle få läsa teologi, trots att det skulle innebära svåra ekonomiska åtaganden för familjen, som var långt ifrån rik. Hans farbror i Alexandria erbjöd sig dock att finansiera hans studier vid den teologiska skolan vid Halki (Konstantinopel). Där tog han så småningom en examen med utmärkta betyg 1901. Samma år vigdes han till diakon av Joachim III och utnämndes till predikant vid ärkestiftet av Konstantinopel, en tjänst som han utförde med så stor framgång att han valdes till Metropolit av Imbros 1908. Efter tre år överfördes han till stiftet Pelagonia i Makedonien, nuvarande Bitola i Republiken Makedonien.

Hans biskopliga tjänst i Pelagonia utfördes under en svår politisk situation, då denna del var ett konfliktterritorium för Serbien, Bulgarien och Grekland. 1912 kom kriget med turkarna,

under vilket han, genom personlig intervention, lyckades rädda de kristna från folkmord. Första världskriget följde 1914 och Bitola förvandlades till ett slagfält mellan fransk-serbiska styrkor och tysk-bulgariska. Under ett år hade staden ockuperats av serbiska styrkor, varit under bombardemang från Bulgarien, utan att biskopen för en dag hade övergivit sina pastorala uppgifter, utan firade dagligen den Gudomliga Liturgin för sin lidande flock av troende. Serbien hade intentioner att permanent ta över denna del av Makedonien och för att förverkliga denna plan lämnades stiftet summariskt över till den Serbiska kyrkan. Biskopen reste då till Konstantinopel, som vid denna tid var i grekiska händer, för att protestera till den Heliga Synoden, men fann där att patriarken stödde den fransk-serbiska planen. Istället för att få något för sina klagomål, så erbjöds han en stor summa pengar av den serbiska regeringen, vilket han vägrade att acceptera. Han sändes därför i exil under eskort till det Heliga Berget Athos, tillsammans med, sin av honom, högt vördade diakon Athenagoras (senare ekumenisk patriark). Han levde där från 1918-1919. Vidare svårigheter följde för honom när han vägrade att acceptera "valet" av Meletios Metaxakis till Ekumenisk patriark och då han fruktade konsekvenserna av sin protest tvingades fly till Alexandria. Patriark Meletios hade redan förberett hans ärende, så han skulle kunna avsättas som biskop, när han lämnade patriarkatet 1924.

1926 utsågs Metropolit Chrysostomos till biskop av Florina i norra Grekland, där han blev kvar till 1932, då han begärde pension av hälsoskäl och bosatte sig i Aten. Först accepterade han den så kallade nya kalendern som infördes 1924 i Grekland, men åren efteråt började han förstå vilka ödesdigra konsekvenser den fick och blev en av de biskopar som begärde att den Grekiska kyrkan skulle återgå till Fädernas kalender, även kallad den Gamla eller Julianska kalendern.

1935 övergick Metropolit Chrysostomos tillsammans med två andra biskopar från den Grekiska statskyrkan till den Gamla kalendern. Han bildade en Synod av biskopar för att förse de Ortodoxa kristna i Grekland som var emot förändringen av kalendern, som då var en betydlig del av befolkningen, med en synodal struktur. De avskilde sig från nydanarna för att bevara renheten av Kyrkans vittnesbörd och etablerade den Sanna Gre-

kisk-Ortodoxa kyrkan, vilken helgonet tjänade fram till sin död. Han hade förstått att motståndet mot kalenderbytet var absolut nödvändigt, vilket vi kan förstå av hans följande uttalande: "Frågan om den kyrkliga kalendern är inte en fråga om tider och datum för vår Kyrka, utan en fråga om enhet och en samverkande linje av försvar av Ortodoxin mot heresi och falsk tro." Helgonet förstod klart sambandet mellan förändringen av kalendern och hotet från ekumeniken mot traditionell Ortodox ecklesiologi och andlighet. Han skrev med profetisk insikt dessa ord om politisk ekumenik och Ortodoxi: "Återföreningen mellan de två kristna världarna i öst och väst i firandet av de kristna högtiderna är naturligtvis något som är önskvärt av alla och är av stor betydelse och moraliskt värde. Men det måste dock uppnås i den kristna sanningens tjänst och för Guds-mannen Jesu Kristi ära. Om så var fallet skulle de moraliska intressena i hela den kristna världen i sanning tjänas i rätt tro. Men när denna återförening kommer av materialistiska, världsliga intressen och motiv och företages på Ortodoxins bekostnad och förminskande av Kristi ära, då tjänar man sina personliga intressen, särskilt personliga kyrkliga ambitioner och strävanden, och det orsakar skada för Kyrkan och den Ortodoxa prestige generellt. Hennes själ består av Gudsinspirerade och ofelbara apostoliska konsitutionerna och traditionerna och besluten från de sju ekumeniska koncilierna. Förvrängningen av dessa förminskar Kristi Kyrkas gudomliga väsen, vilket är gudomligt format och har en okränkbar auktoritet. Följaktligen, all skada som görs mot Ortodoxin och all förminskning som kommer därav, blir till skada och förminskning av Kristi gudomlighet, från Honom som den storslagna och gudomliga personen lyser och den djupare och gudomliga meningen av den kristna religionen."

Till sin död 1955, trots oräkneliga svårigheter, förföljelser och perioder av exil, avvek han aldrig från sin fasta tro på Kyrkans traditioner och den Gamla kalendern, som användes av våra heliga fäder. Han visade aldrig bitterhet mot dem som förföljde honom och hoppades alltid på deras återvändelse till Kyrkans fullständiga Tradition. Även om han var bestämd, avvek han aldrig från kärlekens anda. Han var aldrig arrogant om sina egen rättfärdighet och andras fel. Han kunde instämma i sådant som han egentligen inte skulle stödja för enhetens skull, även om han

var kompromisslös när det gällde vår Heliga Tros sanna dogmer, lojalitet till sina egna ord eller till personer som han respekterade. Han led av en kroniskt dålig hälsa, han fick uppleva oerhörd besvikelse när hans närmaste svek honom och hade en outtröttlig trofasthet till många som missförstod honom. Den krona han mottog genom denna fromhet visade sig när man sex år efter hans begravning öppnade hans grav, enligt grekisk sed, och hans relikers väldoft fyllde klostret och dess omgivning, där han hade gravsatts, under en lång tid. Hans minne kommer årligen att firas den 7 september enligt den kyrkliga kalendern.

Vi avslutar med orden från två kända nykalendariska biskopar om Helige Chrysostomos. Den ekumeniske patriarken Athenagoras, som var Helige Chrysostomos andlige son, men som senare blev en "ärke-ekumenist" omnämner sin andliga fader i ett brev från 4 december 1969 "...vi minns med värme och respekt vår salige andlige fader Metropolit Chysostomos av Pelagonia". Metropolit Augoustinos av Florina sade vid sin tronsättning 1967: "Jag ska tjäna ett stift i vilket biskopar utstrålade visdom och dygd under det turkiska styret, den senaste som var den salige och vise Chrysostomos (Kavourides) av Pelagonia, den nuvarande ekumeniske patriarken Athenagoras andlige fader."

Texten på bilden intill lyder: "...men även om alla gammalkalendariker hypotetiskt skulle gå över till den nya kalendern och det bara skulle bli en enda gammalkalendariker kvar, så skulle han vara jag."

(Hl. Chrysostomos den nye bekännaren)

*Må Helige Chrysostomos förböner
 stärkta oss alla i våra strävanden för
 den Sanna Ortodoxin!*

